

e-Infomační bulletin SKOK

pro organizace
působící v sociální a zdravotně sociální oblasti
za březen 2010

e-Bulletin je vydáván v rámci projektu

NAPSI spolu!

Projekt „Rozvoj informovaného a participativního přístupu k porozumění, hodnocení a tvorbě Národního akčního plánu soc. inkluze v ČR“ (Project No VS/2008/0571) je realizován v rámci evropské výzvy Komunitárního programu PROGRESS 2007-2013.

Partneři projektu:

SOCIOKLUB

Projekt je realizován za podpory
Evropské unie.

Za obsah sdělení odpovídá výlučně autor.
Evropská komise nenesे odpovědnost
za použití těchto informací.

Dialog mezi EU a NNO

Dialog – často používaný pojem, na jehož význam a smysl se málokdo zeptá. Dialog není diskuse, při níž každý stojí za svým a tak se i partneři rozejdou. Znamená vzájemné, vážné naslouchání. Jeho živý a mnohostranně použitelný obsah mohou účastníci dialogu zažít jako obohacení kultury rozhovoru a myšlení. Je též známo, že podporuje procesy změny – jak individuální, tak organizační – na rozličných úrovních a v různých dimenzích.

V původním smyslu slova znamená „dia“ - „skrze“ a „logos“ - „smysluplné slovo“. Existují vědecké projekty z nedávné doby, které proces dialogu rozvinuly k účinnému nástroji na podporu plodné komunikace a tvorbu kreativních myšlenkových polí. Dialogické kompetence pro kreativní společné myšlení a vědomou komunikaci v nové kultuře rozhovoru může člověk získat v rozličných situacích a učebních oborech. Dvojice, skupiny a týmy se však musí kompetencím dialogu, schopnosti dialogu a připravenosti k dialogu naučit, zapamatovat si, vždy znovu zažít a praktikovat, aby na jejich akční rovině docházelo k inspirujícím zážitkům a uspokojujícím výsledkům společného myšlení. Za určitých okolností lze dialogu použít i v politice, pokud jde o přesměrování od normativních akcentů k změně paradigmat.

Podobné naděje vkládá do dialogu největší evropská aliance NNO se sídlem v Bruselu, známá jako Social Platform, jejímiž členy jsou například Caritas Europa, Eurodiaconia, FEANTSA, Eurochild, EURAG i EAPN. Jelikož zájem občanů členských států o záležitosti Evropské unie klesá, jak je patrné z účasti na volbách do Evropského parlamentu (v roce 1979 se zúčastnilo voleb 63% voličů, zatímco v roce 2009 jen 43%), Social Platform apeluje na evropské politiky, aby podporovali účinný dialog mezi Evropskou unií a NNO. Ukazuje se totiž, že 90% obyvatel EU během svého života jsou členy nějakého spolku, komunity či sdružení, účastní se dobrovolných aktivit aj. Mají tedy zájem o své místo ve společnosti a na jejím uspořádání. Činnost NNO představuje participativní demokracii jako základní demokratický prvek EU. Zatímco participativní demokracie znamená především uschopnění lidí, aby se angažovali ve veřejné debatě týkající se jejich života, občanský dialog je konkrétním nástrojem posílení vztahu mezi politiky a NNO. NNO v sociální oblasti usilují o sociální spravedlnost - buď tím, že poskytují sociální služby, nebo usměrňují a zastávají hlasy těch, kdo jsou často zapomenuti. Skoro ve všech zemích EU k nim patří lidé se zdravotním postižením, děti žijící v rodinách ohrožených sociálním vyloučením, mladí lidé a senioři, migranti a lidé žijící v chudobě. Tyto skupiny mají obvykle menší možnost dostat se k těm, kdo ve společnosti rozhodují, než lidé, kteří jsou majetkově dobře zabezpečeni a mají významné postavení.

Social Platform ve svém posledním sdělení stanoví sedm doporučení pro evropské politiky:

- ⇒ iniciovat dohodu mezi institucemi, která podpoří občanský dialog na úrovni EU,
- ⇒ přijmout praktický návod, jak vést občanský dialog,
- ⇒ zřídit evropský statut pro evropské NNO,
- ⇒ vytvořit meziresortní minimální standardy pro komisi, která bude zajišťovat zdroje pro NNO,
- ⇒ stanovit jasné odpovědnosti a vedení ohledně občanské společnosti a občanského dialogu mezi každým DG (Directorate-General) a odpovídající skupinou komisařů,
- ⇒ reformovat Evropský hospodářský a sociální výbor,
- ⇒ vytvořit veřejnou a k uživatelům přátelskou databázi evropských NNO.

Pro evropské síť NNO působící v sociální oblasti má Social Platform také sedm doporučení: podporovat transparentnost a „dobré vládnutí“, rozmanitost, sociální začleňování, rovnost gender, dále stanovit pravidla pro aktivity NNO, posílit kooperaci na národní úrovni, podporovat NNO v jejich advokační práci, přijmout etické strategie pro fundraising a plédovat pro odpovědnost lidí za společenské poměry a životní prostředí.

Má-li dialog mezi EU a NNO skutečně fungovat, musí na něj politikové přistoupit a NNO se jim musí stát důvěryhodnými a spolehlivými partnery.

www.socialplatform.org

Milena Černá, SKOK

Z domova

Sociální služby čeká řada změn

S tímto cílem probíhá v současné době diskuze nad rozsahem změn v zákoně o sociálních službách. Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (MPSV) vypracovalo pro účely expertní a politické debaty základní body, které by měly být vodítkem k dosažení dohody před zpracováním návrhu novely zákona o sociálních službách.

Komise pro rozvoj sociálních služeb

V polovině března zasedne poradní orgán ministra práce a sociálních věcí – Komise pro rozvoj sociálních služeb, ve které jsou zastoupeny všechny zainteresované subjekty. Z jednání komise vyplyne další postup v přípravě novelizace zákona o sociálních službách. MPSV je v rámci této problematiky zcela otevřeno všem názorovým postojům. Společným zájmem je nepochybně prosazení takových úprav, které přinesou vyšší efektivitu a hospodárnost využití finančních prostředků vynakládaných jak z veřejných, tak i soukromých zdrojů.

Co navrhuje ministerstvo?

Pro efektivní, účelné a hospodárné využití výdajů z veřejných rozpočtů navrhuje MPSV provést cílené normativní úpravy v následujících oblastech:

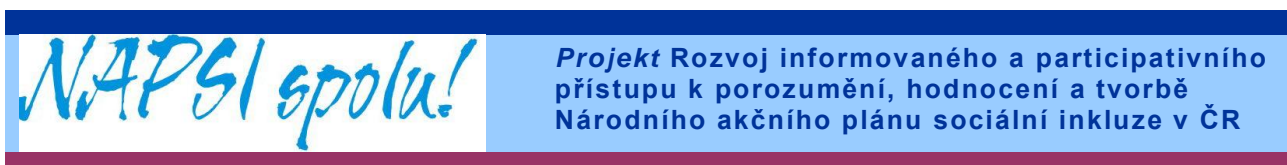
- Zajistit účelnější využívání příspěvku na péči tak, aby byl striktně využíván k zajištění péče a pomoci a nikoli k uspokojování jiných potřeb.
- Zajistit odpovídající ocenění intenzity péče dle její náročnosti.
- Zajistit odpovídající participaci neformálních (soukromých) zdrojů na zajištění péče a pomoci.
- Ověřit možnost zavedení systémové valorizace příspěvku na péči dle faktických nákladů na péči a současně potlačovat dofinancování nákladů na péči formou dotací či příspěvků z veřejných rozpočtů, pokud je péče zajišťována profesionálním způsobem.
- Zajistit odpovídající participaci (podíl) veřejných zdrojů dle kompetencí, které jsou jednotlivým správcům veřejných financí svěřeny.
- Zajistit transparentní, hospodárný a nediskriminující systém přerozdělování veřejných zdrojů tak, aby instituce, kterým je uloženo zajišťovat sociální služby, byly schopny tento úkol zvládnout.
- Zajistit fyzickou a finanční dostupnost sociálních služeb tak, aby mohl být plošně využit systém sdílené péče.
- Zajistit funkční kontrolní mechanismy, které eliminují neekonomické, neefektivní a neúčelné využívání veřejných zdrojů.

Zdroj informace: www.mpsv.cz, odkaz Aktuality. (vlč)

Řízení o příspěvku na péči jsou dlouhá a nezohledňují skutečný stav žadatele

Informaci o stavu řízení o příspěvku na péči předkládá veřejnosti **Veřejný ochránce práv**. Šetření konkrétních případů ukazuje, že řízení o přiznání příspěvku na péči, ale zejména vyřízení odvolání proti rozhodnutí, trvají řadu měsíců. Během nich často dochází k dalšímu zhoršení zdravotního stavu žadatele. Výjimkou nejsou ani případy, kdy v průběhu řízení žadatel o příspěvek zemře. V souvislosti s průtahy zástupkyně ochránce opakovaně upozorňuje na nutnost posuzovat vždy aktuální zdravotní stav žadatele. Jestliže Posudková komise MPSV v odvolacím řízení posuzuje zdravotní stav žadatele, nemůže se zabývat pouze zdravotním stavem k okamžiku vydání původního posudku, ale přihlížet i k novým lékařským nálezům a aktuálnímu zdravotnímu stavu. Opačný postup by žadatele poškozoval, neboť v průběhu řízení nemůže podat novou žádost.

Zdroj informace: www.ochrance.cz, kde pod odkazem Tiskové zprávy 2010 najdete celý text informace.

NAPSI Spolu! – semináře

V pondělí 15. března se na půdě kladenského magistrátu uskutečnil další seminář v rámci projektu **NAPSI spolu!** Členové organizací, kteří se na projektu podílí, diskutovali se zástupci samospráv obcí, sociálními pracovníky a zástupci Středočeského kraje, mezi kterými byl i primátor Kladna Dan Jiránek.

Cílem bylo zmapovat nejčastější problémy, se kterými se při své práci setkávají a zjistit, jakým způsobem reflektuje Národní akční plán sociální inkluze realitu všedních dní. Setkání bude pokračovat v polovině dubna kulatým stolem, při kterém se budou probírat jednotlivé nástroje, které by se mohly objevit v Národním akčním plánu sociální inkluze v dalším období.

Účastníci diskuze shodně kritizovali fakt, že NAPSI a podobné koncepce neřeší vlastní implementaci na lokální úrovni. Zástupci samosprávy se mimo jiné pozastavili nad tím, že je při přípravě akčního plánu nikdo nekontaktoval. Dalším problémem, na kterém se zástupci samospráv s představiteli projektu NAPSI spolu! shodli, je příliš abstraktní formulace úkolů, ve kterých chybí měřitelné cíle a fakt, že za jednotlivé úkoly není nikdo zodpovědný. Několik diskutujících prozradilo, že nemají ze strany státu žádnou metodickou podporu. Jako velký strašák se ukazuje i to, že stále není jisté, z čeho budou jednotlivé aktivity, směřující k sociálnímu začleňování vícečetně znevýhodněných skupin osob financovány po roce 2013, kdy skončí programovací období Evropských strukturálních fondů.

Prodloužení školní docházky

Jedním z hlavních témat diskuze bylo vzdělávání, které je zcela zásadní pro dosažení optimální životní úrovně, a tedy i pro prevenci sociálního vyloučení a chudoby. Velmi často zazněl argument, že u sociálně znevýhodněných rodin dochází ke zbavování se zodpovědnosti za výchovu vlastních dětí a k nedůslednosti při kontrole plnění školních povinností. U dětí je tak časté záškoláctví a předčasné ukončování vzdělávací kariéry. „Velkým problémem je to, že dnešní systém sociálních dávek je nastaven tak, že pro rodiče může být v některých případech ekonomicky výhodné, aby jejich děti po skončení povinné školní docházky ve studiu nepokračovaly,“ řekl k tomu kladenský primátor Dan Jiránek. Řeč přišla i na podmíněnost vyplácení sociálních dávek na pravidelnou školní docházku dětí. „Momentálně existuje možnost, jak nevyplácet určitou část sociálních dávek, pokud mají děti vyšší počet neomluvených hodin,“ řekla k tomu Petra Klíngerová z organizace Člověk v tísni. „Problém je, že se setkáváme s tím, že pokud rodič chce, tak dokáže svému dítěti nepřítomnost vždy nějakým způsobem omluvit,“ dodala.

Revize systému sociálních dávek je určitě nezbytná, avšak existují i jiné nástroje, které by mohly přispět k dosažení vyšší vzdělanosti. Jedním z nich by mohlo být prodloužení školní docházky. Například tak, že by kromě docházky na ZŠ byly povinné dva roky na střední škole. „Děti, které opustí vzdělávací systém už po dokončení ZŠ mají problém se dlouhodobě uplatnit na pracovním trhu. A překážkou není jen nejnižší možné vzdělání. Tyto děti nemají možnost získat například běžné pracovní návyky, které se děti získávají právě například na střední škole. A pokud pocházejí z rodiny, která žije v sociálním vyloučení, je velmi pravděpodobné, že škola je jediná schopná tyto znalosti dětem vštípit,“ řekla k tomu Petra Klíngerová.

Nápad prodloužení školní docházky se musí ještě analyzovat. Určitě s sebou přináší mnoho změn, avšak mohl by pomoci vyřešit i některé další problémy. „V současnosti například bojujeme s velkou neobsazeností středních škol,“ řekl k tomu například primátor Jiránek.

Avšak nedostatek zaměstnání netrápí jen čerstvé absolventy základních škol. Při probírání jednotlivých cílových skupin se ukázalo, že mezi problematicky zaměstnatelné patří, kromě čerstvých absolventů škol, i HIV pozitivní, lidé, kteří opouštějí výkon trestu a lidé s duševním onemocněním.

Sociální bydlení

Dalším zásadním tématem, které se v souvislosti s NAPSÍ řešilo, byla problematika bydlení sociálně znevýhodněných osob. Primátor Kladna si postěžoval, že město má vyčleněnou určitou část bytového fondu ke zřízení sociálního bydlení, avšak často se potýká s potížemi, které působí velký počet nájemníků „Často se setkáváme s tím, že problémy nejsou s původními nájemci, ale právě s těmi, kteří se nastěhují posléze. Chybí mi možnost zamezit sestěhovávání již v nájemní smlouvě,“ řekl k tomu Dan Jiránek.

Absence zákona o sociálním bydlení, nedostatečná prostupnost bydlení a nedostatečný bytový fond celé řady obcí byl společně kritizován všemi účastníky semináře.

Příklad dobré praxe, kterým lze řešit problematiku bydlení lidí ohrožených chudobou a sociálním vyloučením, uvedla Dagmar Hrubcová z občanského sdružení SKOK: „Jedním z možných řešení by mohl být program dostupného bydlení. Městská část Praha 10, zavádí „pětistupňový program bydlení“. Jednoduše řečeno: rodina z nevyhovujícího bydlení či třeba z ulice má možnost se s podporou sociálních pracovníků postupně přes azylové bydlení a tréninkové bydlení dostat až do poslední fáze programu, kdy jí bude přidělen byt od městské části. Předpokladem je snaha řešit svou situaci vlastním úsilím.“ „Každopádně hlavním smyslem sociálního bydlení musí být, aby rodina sociálního bydlení co nejrychleji opustila. Jinými slovy, aby se dostala do situace, kdy už ho nebude potřebovat,“ uzavřel debatu primátor Kladna.

Informaci zaslal Ing. Martin Kovalčík
mediální koordinátor Programy sociální integrace, Člověk v tísni, o. p. s.

Každému z nás něco chybí, chudoba si nezaslouží pohrdání

Při příležitosti Evropského roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení vydali partneři NAPSÍ spolu (IQ Roma servis, Člověk v tísni, EAPN ČR, SKOK) ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí videospot, jehož cílem je přiblížit problematiku sociálního vyloučení a chudoby každému člověku.

Cílem videospotu je poukázat na to, že materiální zajištění nezaručuje v životě štěstí a spokojenost, a že každému z nás něco chybí (přátelství, partner či partnerka, zdraví), ačkoli to nejde na první pohled vidět. Hlavní myšlenkou videospotu je poukázat na to, že materiální chudoba není věc, za kterou by měl být člověk společností zatracován, ale respektován jako lidská bytost s ohledem na životní těžkosti, které zažívá.

V rámci Evropského roku budou celoročně probíhat rozličné aktivity upozorňující na problematiku chudoby a sociálního vyloučení, počínaje přednáškami a workshopy, konče setkáním lidí žijících v chudobě a realizací ministerského kulatého stolu. Videospot, jako jedna z mnoha aktivit projektu, si za cíl klade pozměnit stigmatizující pohled na lidi zakoušející chudobu a sociální vyloučení a nabourat základní předsudky, které ve společnosti panují.

Videospot, na jehož natáčení se podílely reklamní a produkční agentury Ogilvy Group a Dawson Production, bude vysílán v České televizi a regionálních kabelových televizích, na festivalech a v autobusech Student Agency. Na jeho medializaci se podílí řada českých internetových i tištěných periodik.

Pro více informací o chystaných aktivitách: www.EY2010.cz, www.iqrs.cz. Videospot je možno shlédnout [zde](#).

Za IQ Roma servis, o.s. informaci připravila Radka Svačinková; e-mail: radka.svacinkova@iqrs.cz

Příklad dobré praxe

Tlumočnická pohotovost – když komunikace nepočká

Zkušební provoz nové služby tlumočnické pohotovosti zavedla APPN (Agentura Profesionálního Poradenství pro Neslyšící). Je určena pro případy nouze jako je například ztráta kreditní karty nebo klíčů, kdy neslyšící

osoby potřebují zablokovat kartu nebo zavolat zámečnicka. Doba tlumočnické pohotovosti je denně od 20 do 4 hodin.

Službu mohou využít zájemci tehdy, když se potřebují domluvit a je to těžké přes odezírání nebo psaní a kdy není možné počkat do druhého dne a je třeba záležitost řešit v noci.

Postup použití služby přibližuje tlumočnick Tomáš Koutný:

1. krok: Napsat **SMS 739 245 164** – co se stalo, co potřebuji, mohu/nemohu se spojit online.
2. krok: Tlumočnick pošle odpověď, že dostal SMS a odpoví podle situace, co bude dělat
 - a) **Spojím se online a budu tlumočit po internetu** – možnost využití celá Česká republika.
Doporučuji si vyzkoušet tlumočení online, abyste věděli a uměli používat. (Skype nebo ooVoo ID: appnonlinetlumoceni)
 - b) **Nebo přijedu osobně a budu tlumočit přímo na místě** – dojezd tlumočnicka bude zatím na území hl. m. Prahy.

Dotazy a připomínky mohou zájemci posílat takto:

- a) email tomas.koutny@appn.cz (text v ČJ nebo video příloha v ZJ)
- b) SMS: 739 245 164
- c) online Skype nebo ooVoo ID: appnonlinetlumoceni (online tlumočnick zapisše)

Zdroj informace: *elektronická zásilka z portálu Helpnet.cz. (vlč)*

Tip pro vás

Téma chudoby a sociálního vyloučení ve fotografii MPSV vyhlásilo fotosoutěž k Evropskému roku 2010

V rámci národní kampaně k Evropskému roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení 2010 vyhlásilo Ministerstvo práce a sociálních věcí ve spolupráci s Press Publishing Group, s. r. o., fotografickou soutěž, která má přiblížit fenomén chudoby a sociálního vyloučení v České republice. Soutěž trvá od 15. března do 30. června 2010 a autoři nejlepších snímků získají tisíc korun v několika soutěžních etapách.

Aktivity Evropského roku 2010 mají přispět k lepšímu povědomí o existenci chudoby a ke zpochybnění některých příčin, jež k sociálnímu vyloučení a chudobě vedou. Mají napomoci zmírnění stereotypů a stigmatizace lidí žijících v chudobě a podpořit co nejúčinnější propojení všech, kteří se chudobou a sociálním vyloučením v České republice zabývají a mohou přispět k jejich efektivnímu řešení.

Do soutěže se může přihlásit kdokoli starší osmnácti let, kdo má trvalé bydliště na území České republiky. Nominovat lze pouze vlastní autorské práce, které tematicky odpovídají zaměření Evropského roku 2010, tedy boji s chudobou a sociálním vyloučením. Soutěž proběhne ve čtyřech fázích od 15. března do 5. dubna 2010, od 6. dubna do 5. května 2010, od 6. května do 5. června 2010 a od 6. do 30. června 2010, přičemž vítězná fotografie z každé soutěžní etapy bude vždy otištěna v aktuálním čísle novin Práce a sociální politika. Její autor získá výhru-honorář 1000 korun.

Pro přihlášení do soutěže je třeba vyplnit registrační formulář, který spolu s podrobnějšími informacemi a přesnými podmínkami soutěže naleznete na www.mpsv.cz/cs/3644 - ve sloupci vlevo.

Případné dotazy můžete posílat emailem na adresu fotosoutez@mpsv.cz, více informací o Evropském roku 2010 najdete na www.2010againstopoverty.eu; www.EY2010.cz.

Zdroj informace: www.mpsv.cz, pod odkazem Tiskové zprávy MPSV ► Tiskové zprávy (březen). (vlč)

Tento bulletin vychází v rámci programu Evropského společenství pro zaměstnanost a sociální solidaritu (PROGRESS 2007–2013), který řídí Generální ředitelství pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti Evropské komise. Jeho účelem je finančně podporovat plnění cílů Evropské unie v oblasti zaměstnanosti a sociálních věcí, tak jak je stanoveno v sociální agendě, a přispívat tak k naplňování cílů Lisabonské strategie v uvedené oblasti. Více informací naleznete na stránce: http://ec.europa.eu/employment_social/progress/index_en.html.